

Del 2

- Strandgade, Riddergade og villaerne
- På kant af borg og havn

Strangadekvarteret i sammenhæng

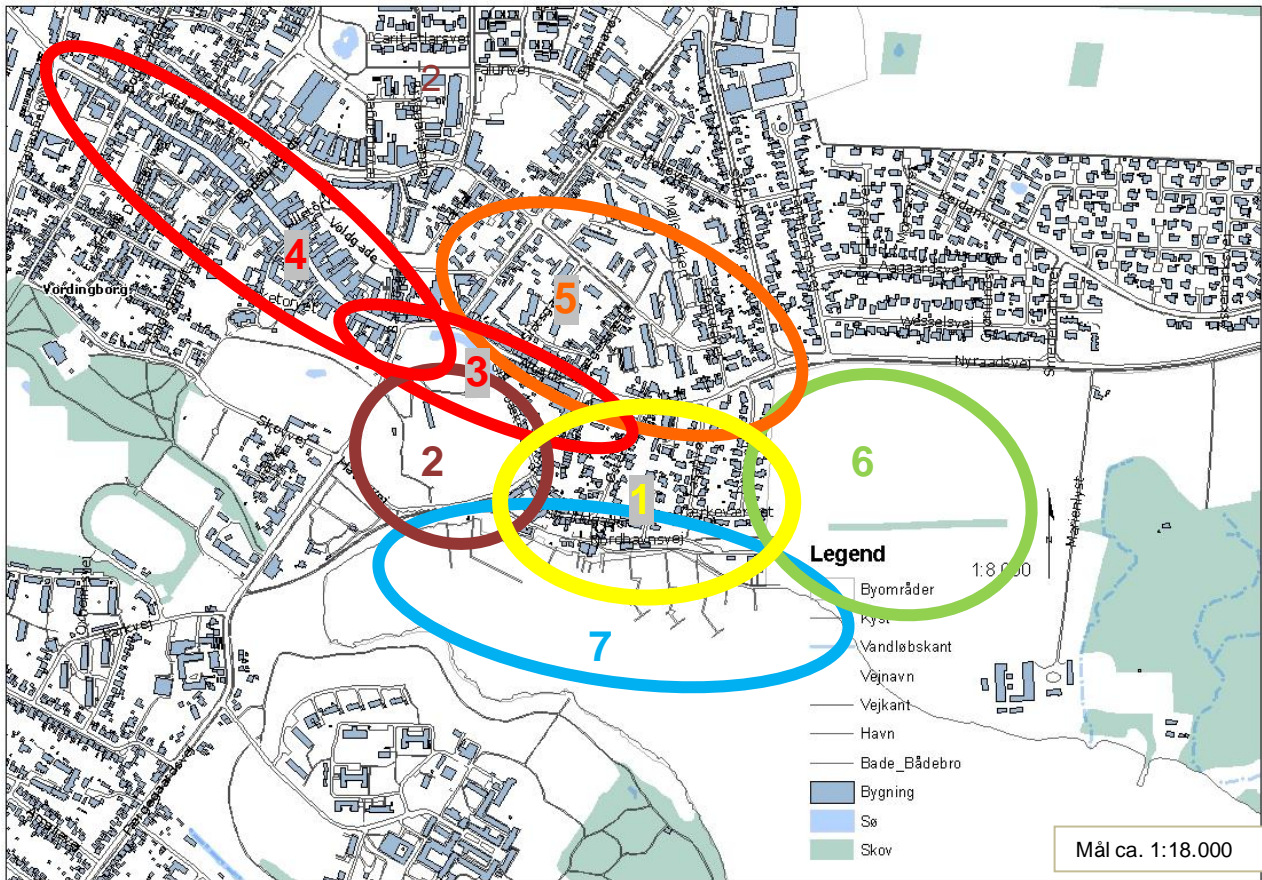
Strandgadekvarteret er i foreliggende Kulturarvsscreening det område som afgrænses af Nordhavnsvej i syd, Glambæksvej i vest, Algade og Nyraadsvej i nord og Drosselvej i øst. Afgrænsningen er foretaget som grundlag for den bevarende Lokalplan for området som vil tage afsæt i screeningen.

Strandgadekvarteret ligger, som beskrevet i screenings del 1, op ad en række primære og karakteristiske byfunktioner. Disse er af både landskabelig, kulturel, rekreativ, æstetisk og urban karakter. De giver Strandgadekvarteret en bymæssig betydelig rolle samtidig med at Strandgadekvarteret kan ansues som optakt og betydningsunderstøttende for de omkringliggende bymæssige og landskabsurbane kvaliteter.

Således kunne forholdet mellem Strandgadekvarteret og dens omgivelser betragtes som reciprok: Forstået på den måde at når de bymæssige og landskabsurbane kvaliteter omkring Strandgadekvarteret øges og vægtes i planlægning og praksis, vil der automatisk ske en betydningsøgning for det kvarter der ligger imellem dem. Denne øgede betydning, dvs. den rolle som kvarteret nu spiller for sine omgivelser, kan med fordel udnyttes ved i planlægning og praksis at øge kvaliteterne i området og således igen at tilføje den omkringliggende by en øget kvalitet.

I det følgende forklares og beskrives dette forhold under temaerne **Strandgade, Riddergade og villaerne og på kant af borg og havn**. Beskrivelsen og vurderingen anvender til dels samme terminologi som Kommuneatlas Vordingborg i forhold til bevaringsværdige sammenhænge (se herfor Kulturarvsscreenings del 1, side 19).

Kvarterer og byrum omkring Strandgadekvarteret

Strandgadekvarteret (1) er omgivet af en række meget forskelligartede områder som hver især giver kvarteret indflydelse og har indflydelse på det.

Vest for Glambæksvej ligger borgterrænet (2) med Gåsetårnet og Slotsbanken som aktuelt udvikles til Danmarks Borgcenter med et skønnet årligt besøgstal på 150.000.

I nord dannes der fra borgterrænet overgang til det nye slotstorv (3) og Algade (4) med sin købstadsbebyggelse, som mod vest er handelsstrøg og mod øst ligger op ad Strandgadekvarteret med lidt spredte butikker og bliver til Nyraadsvej, som fører ud af byen.

Nord for Algade/Nyraadsvej ligger boligbebyggelse af blandet, urban karakter: rækkehuse, villaer og etagebyggeri (5) mens Strandgadekvarteret og byens bebyggelse stoppes i øst af Marienlysts marker(6).

Syd for Strandgadekvarteret ligger Nordhavnen (7) med sit havnemiljø af lystbåde, det gamle træskibsværft og den fine udsigt til Oringe.

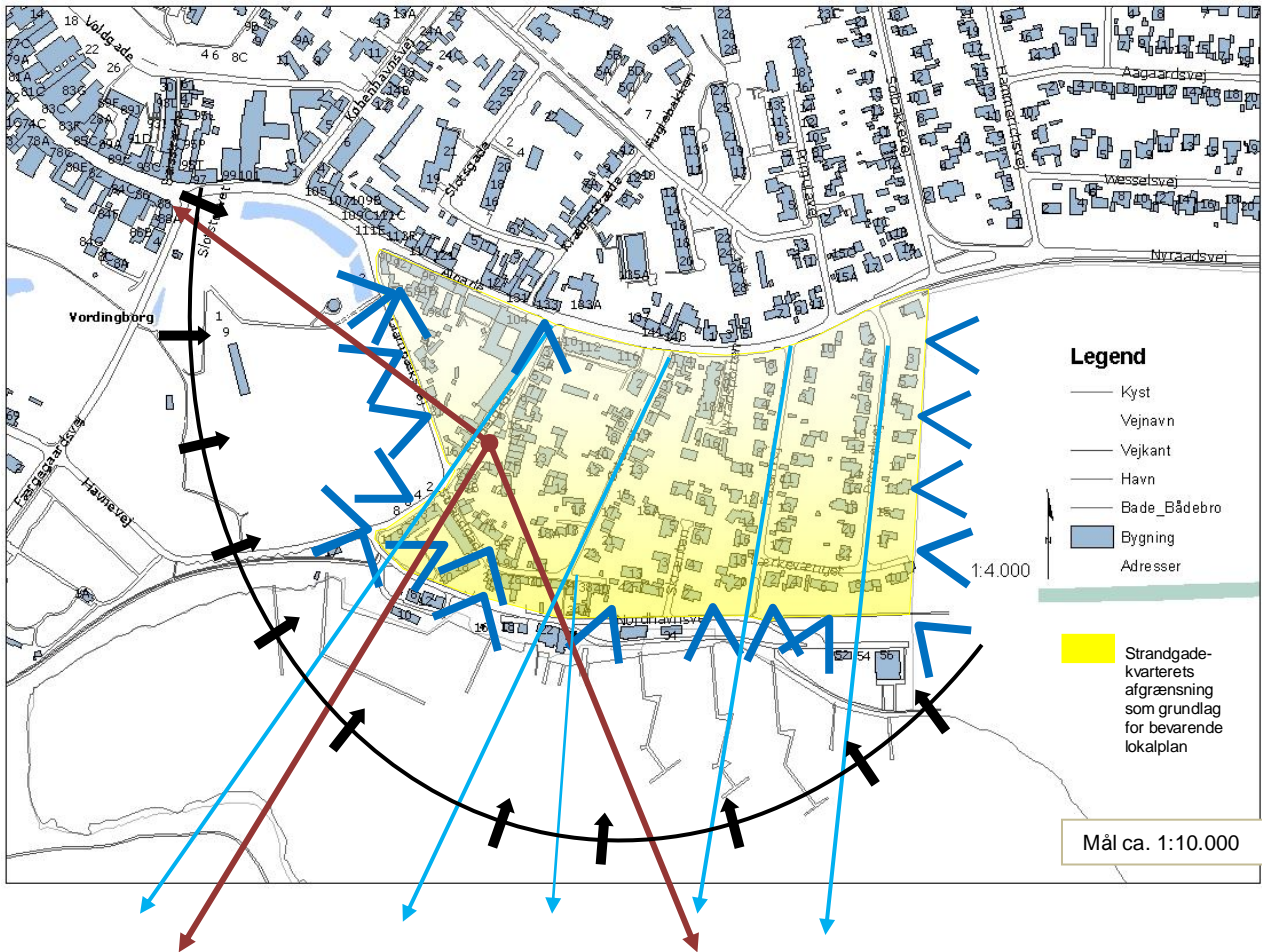
Udsigten til Borgterrænet giver Strandgadekvarteret en hel særlig kvalitet. Da kvarteret har så varieret et terræn; stiger stejlt mod nord i Riddergade og mere jævnt mod nord i de øvrige nord – syd gående gader, er der mange forskelligartede kig mod den gamle borg, dens grønne område og voldgraven. Omvendt er Strandgadekvarterets vestlige del også meget synligt fra borgterrænet og byder ind til både kig og bevægelse igennem.

Fra Algades østende er der forbindelse via Glambæksvej til Nordhavnen, og også her er der markante synslinjer, der forbinder handelsstrøg via Glambæksvej og Riddergade med Nordhavnen. Igen gælder indbydelsen til bevægelse og kig begge veje.

For Nordhavnen gælder ligesom for Borgterrænet, at den tilfører kvarteret kvalitet og modtager på samme tid. Især Strandgade i første række til havnen spiller en afgørende rolle. Men også hele det bagvedliggende kvarter, som ligger op ad sin skråning, modtager og tilføjer arkitektonisk og rumlig kvalitet.

Rumlig/arkitektonisk analyse

Kig til og fra Strandgadekvarteret

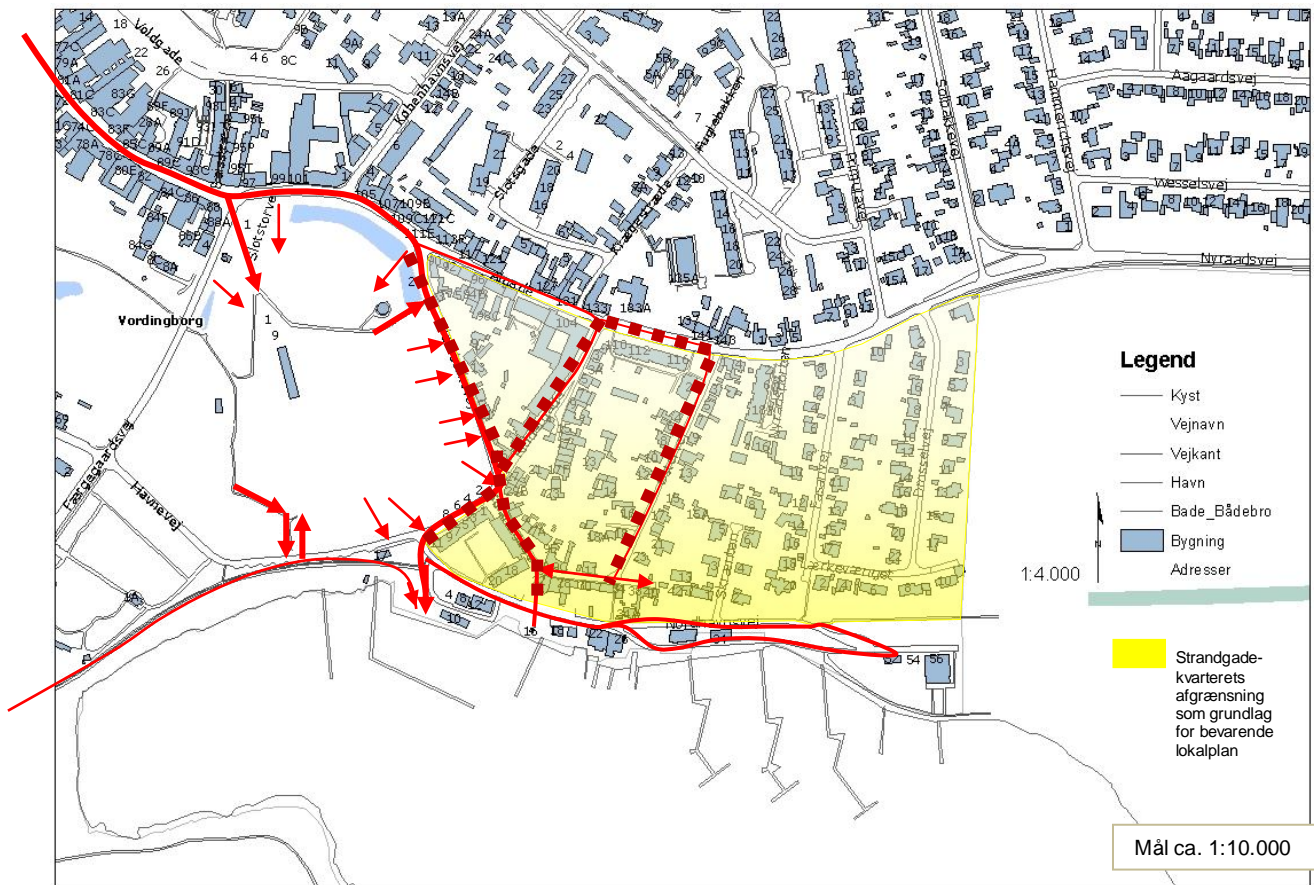

Strandgadekvarteret markerer sig ved sin beliggenhed imellem ganske forskellige bydele og landskabstyper og ved sin synlighed og sine mange kig og markante sigtelinjer. Dets grænser ligger i den strukturelle overgang fra by til landskab, til vand/havn, til middelalderens borgterrtæn og til købstadsbebyggelsen. Der er både tale om historiske skel i bymønsteret og om topografiske og funktionsbestemte.

Syd for Strandgade er kig ud i Nordhavnen og til Oringe. Samme udsigt, som forstærkes jo længere op ad skråningen man kommer, kan findes stedvis i de bagvedliggende gader. Riddergade med sit plateau udfor husnumrene 17 og 21 har de mest markante kig ud over både havn, vand. Oringe, Borgterrænet og helt over mod Algade. Betydning for oplevelsen af kvarteret er også de kig og sigtelinjer fra nord mod syd, som findes langs de nord/syd gående gader: Riddergade, Østervej, Fasanvej og Drosselvej. Fra omgivelserne og ind på Strandgadekvarteret er der indblik fra hele den syd/vestlige side. Således ser man ind på kvarteret fra Borgterrænet, fra havnen og vandet og fra Oringe. Bygningerne er synlige som de ligger på skrænten og de syner som i sydlandsk terrasserede byer i forskellige niveauer og grader af privathed. Set oppe fra det nordlige Borgterræn og fra den nordlige del af Glambæksvej og Riddergade får man smukke kig ud over byens/kvarterets tage og ned på vandet. Således er de kig man oplever præget af Borgterrænet og historien, af det maritime, vandet og havnen og af at topografien eksponerer kvarteret.

Bevægelser til og fra Strandgadekvarteret

- Hovedbevægelser
- Sekundære bevægelser
- Transit

De her viste bevægelseslinjer er observationer af hvorledes byens bløde trafikanter, her turister og indbyggere som ikke bruger området som beboere, bevæger sig i, til og fra Strandgadekvarteret. Færdselsmønstret formodes i høj grad forstærket når Borgprojektet er afsluttet og der forventes en massiv øgning af turisme i området.

De viste bevægelser peger på, hvorledes den vestlige del af Strandgadekvarteret har, og i højere grad vil få betydning som offentligt byrum.

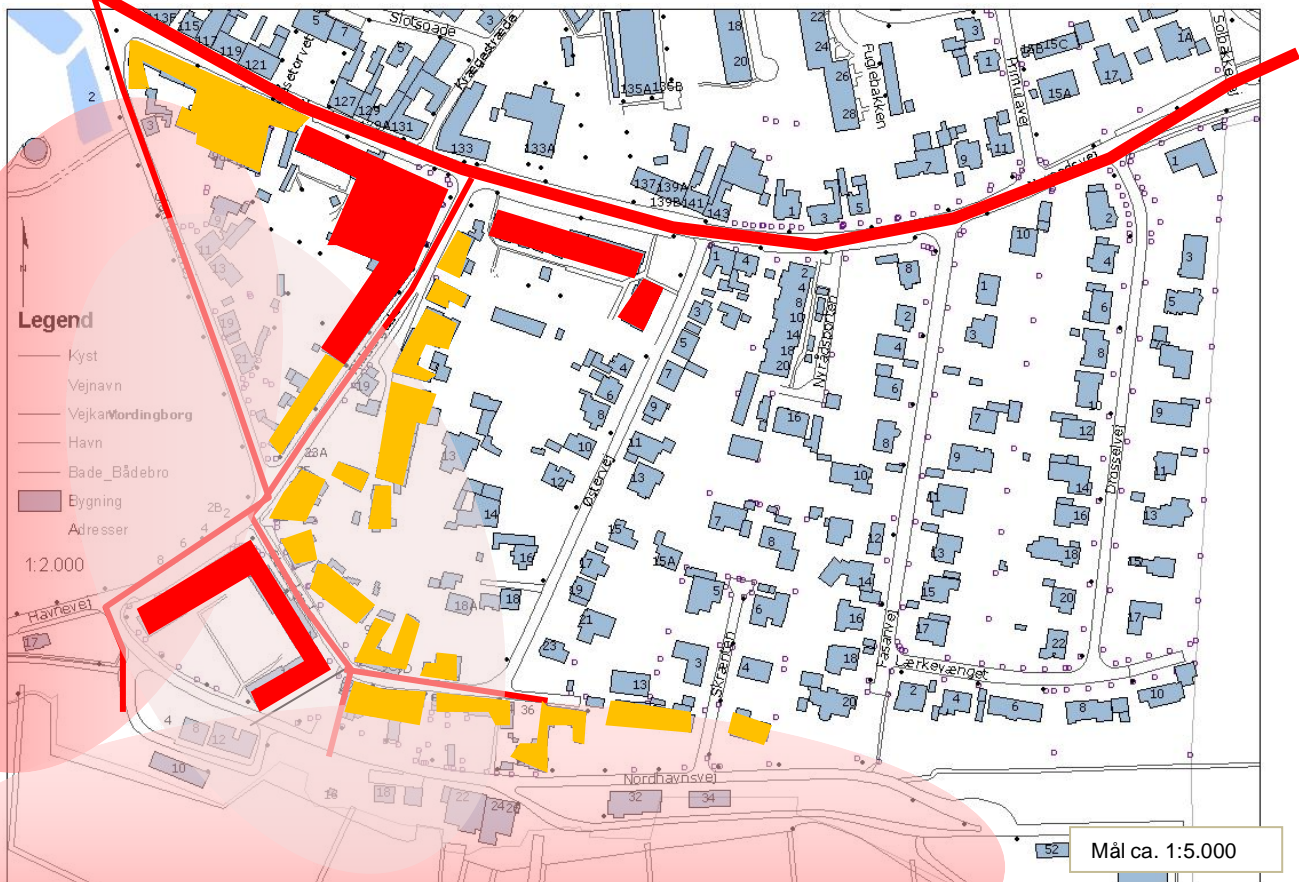

Glambæksvej, Riddergade, Østergade og delvis Strandgade er her transitrum, og anvendes således ikke til ophold. Man færdes igennem dem for at nå fra Borgterræn til Nordhavn eller omvendt, fra Algade via Slotstorvet til Nordhavnen eller fra Algade/Nyraadsvej til Nordhavnen og/eller Borgterrænet.

Skrænten, Fasanvej, Lærkevænget og Drosselvej er gaderum som primært benyttes af deres beboere.

Dominerende træk

- Dominerende vejrum og bevægelsesforløb
- Dominerende rumlige relationer/kontekst, landskab borgterræn og havn
- Dominerende bygningsværk
- Markant rumskabende bebyggelse

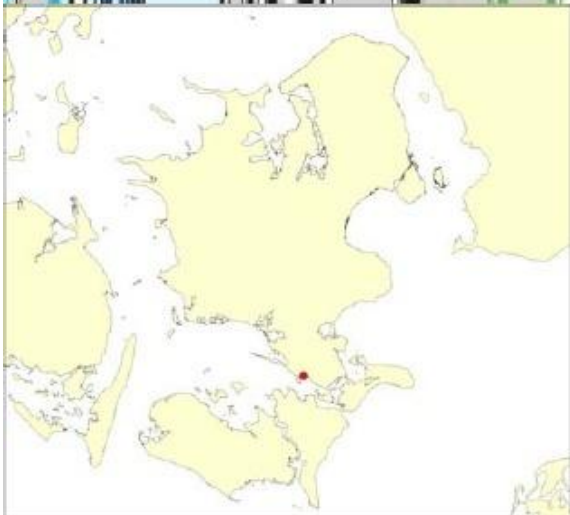
Hovedstrukturen i Strandgadekvarteret er karakteriseret dels af den gamle købstadsbebyggelse, dels af villabebyggelsen og dels af havnens/vandets og af Borgterrænets påvirkning af bebyggelsen og byrummene. Bebyggelsen er markant forskellig i købstads- og middelalderstrukturen omkring Riddergade, Algade og Strandgade og i villabebyggelsens struktur. Det nyere, større etagebyggeri ved Strandgade, Riddergade og Algade dominerer det område, de er placeret i imens villaerne ligger i en mere homogen struktur. Byggeriet i det ældste område omkring Riddergade, Algade og Strandgade fremstår i forholdsvis blandet og uensartet arkitektonisk udtryk og tilstand. Det kan dog stadig fornemmes at det er en del af den ældste by og strukturen af sammenbyggede huse er forholdsvis intakt og giver en vis homogenitet i oplevelsen af området.

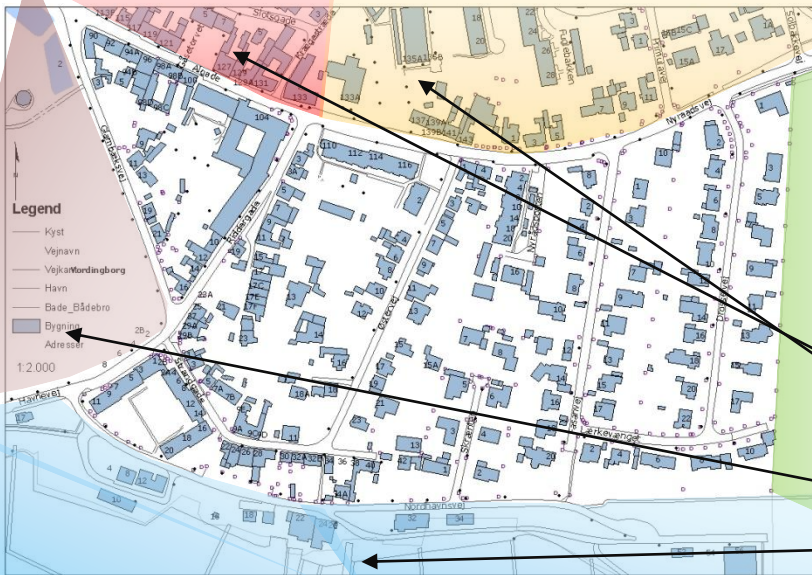
Topografi

Topografi, terræn og undergrund
 Vordingborg Nordhavn udgøres af en stillestående havarm mellem Vordingborg By og Borg og Oringe. Den har tidligere gået længere ind i landet mod vest. I middelalderen var havnen af største betydning for det danske Kongerige som ledingshavn og udgangspunkt for korstogene i Østersøen. Tidligere iagttagelser af aflejringsforholdene har påvist, at der under et lag recent havneslam findes et gytjelag af ukendt mægtighed, hvori er fundet genstande fra Middelalder og yngre. Der blev ikke ved den lejlighed nået undergrund, og det er muligt at gytjebassinet er endog meget dybt.

Fra Vordingborg Nordhavn Marinarkæologisk forundersøgelse for havneoprensning Mikkel H. Thomsen dec. 2011 http://www.academia.edu/3588776/Vordingborg_Nordhavn

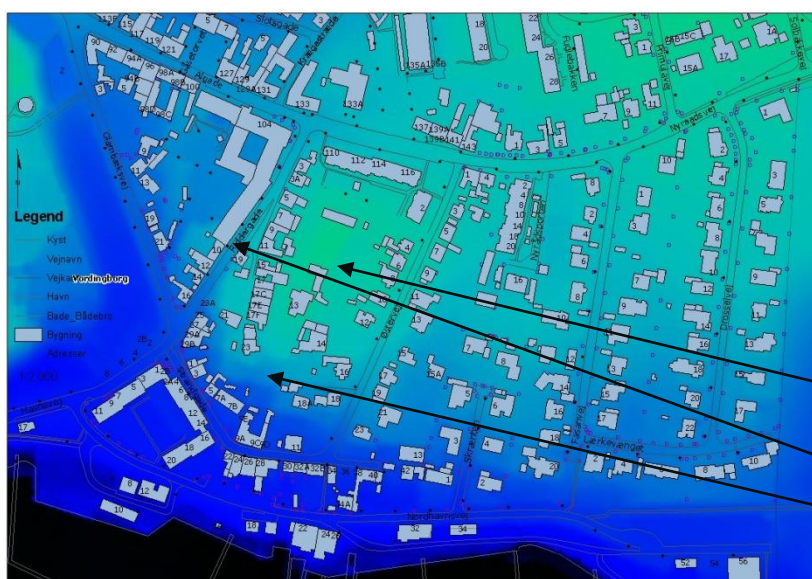

Kulturskabte elementer og mønstre
 Købstadsbebyggelse
 Rækkehuse, villae, etagebyggeri
 Landbrug/åbent land
 Borgterræn
 Havn

Naturskabte landskabstræk
 1 meters koter
 Terrænet er en forholdsvis dramatisk skråning som især omkring Riddergade og ned mod Strandgade og Nordhavnsvej danner stejle skråninger og dermed dramatiske rumforløb. Bygninger og veje er smukt tilpasset topografien og understreger den Ved deres placering.

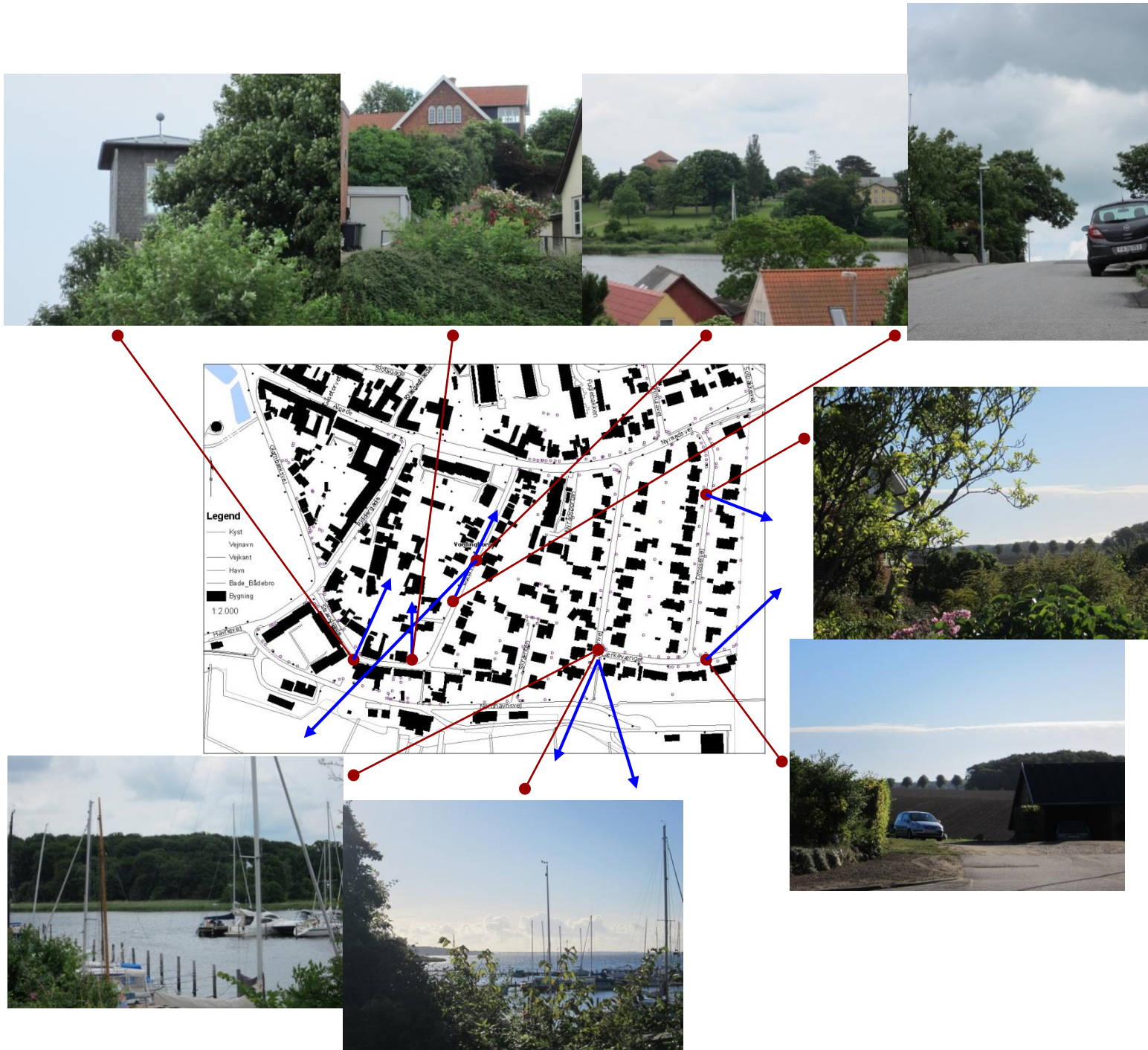
Naturskabte landskabstræk
 BlomInfo, visualiseret digitalt højdekort hvor mørkeblå er lavest og lys grøn er højest. Her ses hvorledes terrænet mellem Riddergade og Østervej er højest beliggende i kvarteret og har den stejleste skråning i Riddergade og ned mod Strandgade.

Den nordlige del af Strandgadekvarteret og området mellem Riddergade og Østergade kan karakteriseres som *på toppen*. Her kan man få de helt storslåede vuer over vandet, havnen, Oringe og Borgterrænet.

Den sydlige del af Strandgadekvarteret, selve Strandgade og øvrige bygninger i første række efter havnen kan karakteriseres som *i fladen*. Her har man også et Mindre vue til Oringe fra terræn og fornemmer samtidig bebyggelsen på skrænten som ryg.

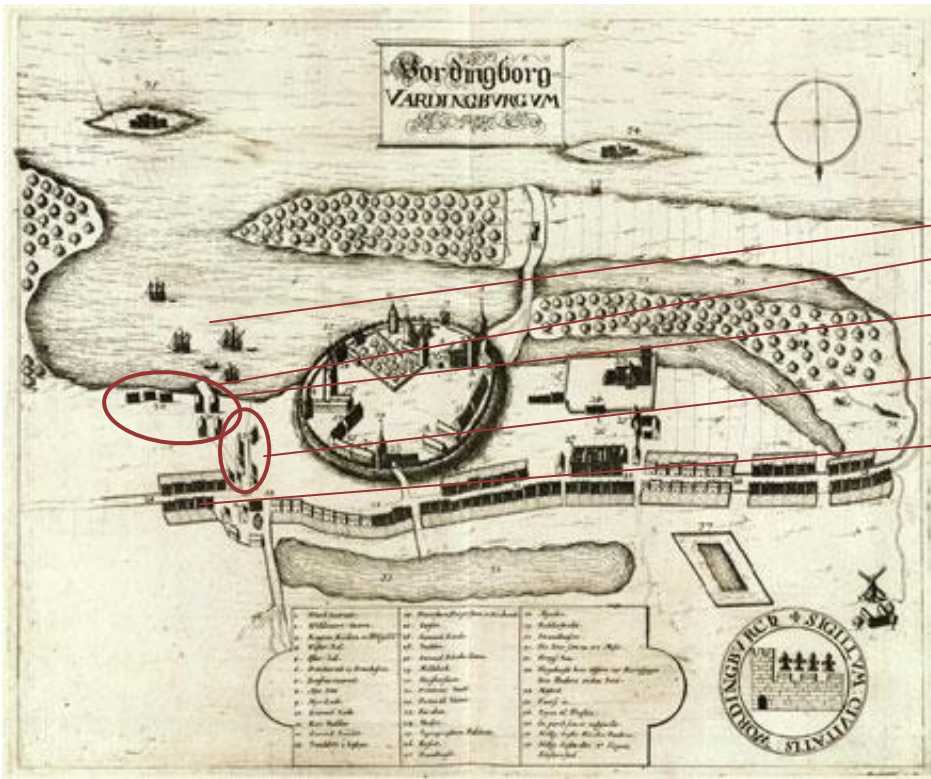
Topografi i villabyen

Villaerne i Strandgadekvarteret ligger ligeledes i markant topografisk område. Terrænet skræner ikke så kraftigt som ved Riddergade, men der er stadig tale om et område der byder på storlået udsigt. Syd for Lærkevængets bygninger og på tværs af Skrænten ligger koterne tæt, så her opleves skrænten mere markant.

Fra Drosselvej er der udsyn til godslandskabet med skov, agerjord og alléer og generelt er der fra alle villavejene nogle meget smukke kig ud i de forskellige landskabstyper syd for området.

Historisk analyse

Prospekt over Vordingborg af Peder Hansen Resen fra 1677. Kortet læses med nord nedad. På kortet ses at der allerede i 1600-tallet er bebyggelse og havn ved nuværende Nordhavn. Der ses handelsskibe på vej dertil og en anløbsbro eller havnemole ved det der på kortet kaldes Strandhusene. Nord herfor ses sammenhængende bebyggelse langs en vej kaldet Ridderstrædet. Ridderstrædet starter i Algaden som på kortet også har sammenhængende købstadsbebyggelse. Strandgade og Riddergade samt den østlige ende af Algade må således siges at være del af det ældre Vordingborg og sandsynligvis allerede en del af middelalderbyen.

Målebordsblade 1842-1899. På kortet her ses Glambæksvej, Riddergade og Strandgade i samme struktur som vi finder dem i dag. Byen stopper i øst efter bebyggelsen langs den nuværende Østergade. På kortet ses at gaden ikke eksisterer endnu og at der er adgang til villaerne fra Riddergade og Nyraadsvej. Bebyggelsen langs Glambæksvej er småhuse midt på vejen mellem Algade og Riddergade. Strandgade ses med tæt bebyggelse langs vejen hvor den østre del kun bebygget mod syd i en enkelt række bebyggelse med grunde mod syd – på de oprindelige Strandhuses placering. Nord herfor, hvor der i dag er villabebyggelse langs Østervejs østre side, ses åbent land og teglværk uden for byens grænse. Længs Algades østre del og Riddergades vestre, ses stadig den sammenhængende købstadsbebyggelse.

Målebordsblade 1928-1940

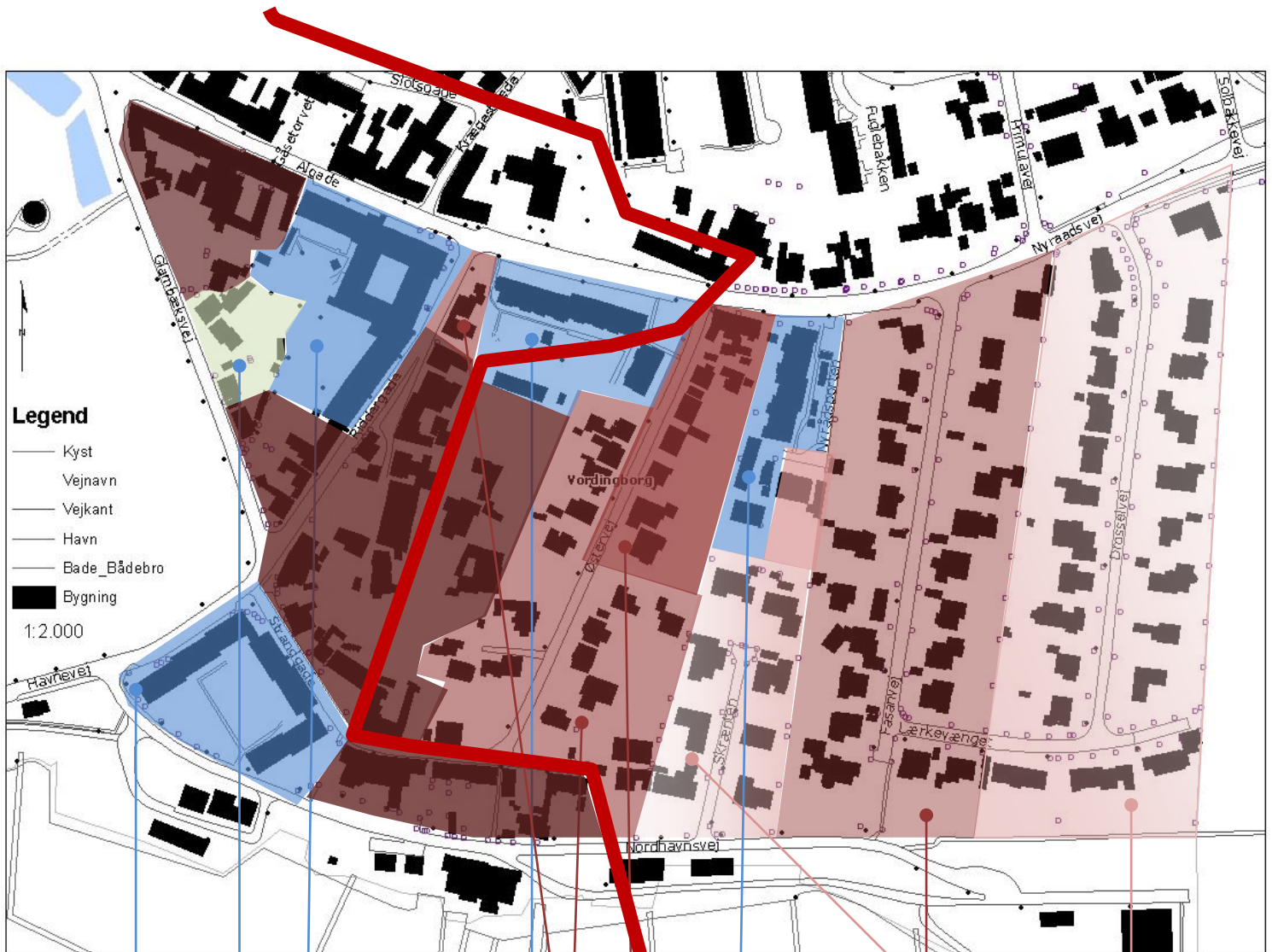
Bystrukturen er den samme som på opp. viste yngre kort. Byen har dog udvidet sig mod øst langs den gamle Teglværksvej, i dag Østervej, hvor der er bygget villaer sidst i 1930'erne. Syd om Strandgade langs Nordhavnen er der lagt skinner, der er oprettet station og havneanlægget er udvidet.

Geodatastyrelsen, 2013

By- og gadestrukturen har ikke ændret sig væsentligt. Byens udvidelse mod øst er fortsat således at der er bygget yderligere villaer og Skrænten, Fasanvej, Lærkevænget og Drosselvej er anlagt. Villaerne her er fra ca.1930 til ca.1960, hvor de ældste ligger i den vestlige del af området og de nyere i øst og ved Skrænten. Enkelte villaer er dog helt nyopførte eller renoverede i nyere tid og art og ligger spredt i området. Der tegner sig således generelt billedet af et klassisk villakvarter med byggeri og gadestruktur fra forskellige tidsperioder. Mod øst er udvidelsen stoppet før sen60'ernes og 90/00'ernes parcelhusperioder.

Historisk byplan

Middelalderbyen

Etagebyggeri fra 1977/79

Sammenhængende købstadsbebyggelse, baghuse fra 1774-1910

Etagebyggeri fra 1957

Blandet, lavt 1930/56/88

Villaer opført mellem 1925 og 1940

Villaer opført mellem 1880 og 1902

Etagebyggeri fra 1967

Sammenhængende købstadsbebyggelse, enkelte villaer fra 1872-1925 (enkelte undtagelser ældst 1744 og yngst 1963)

Villabyen

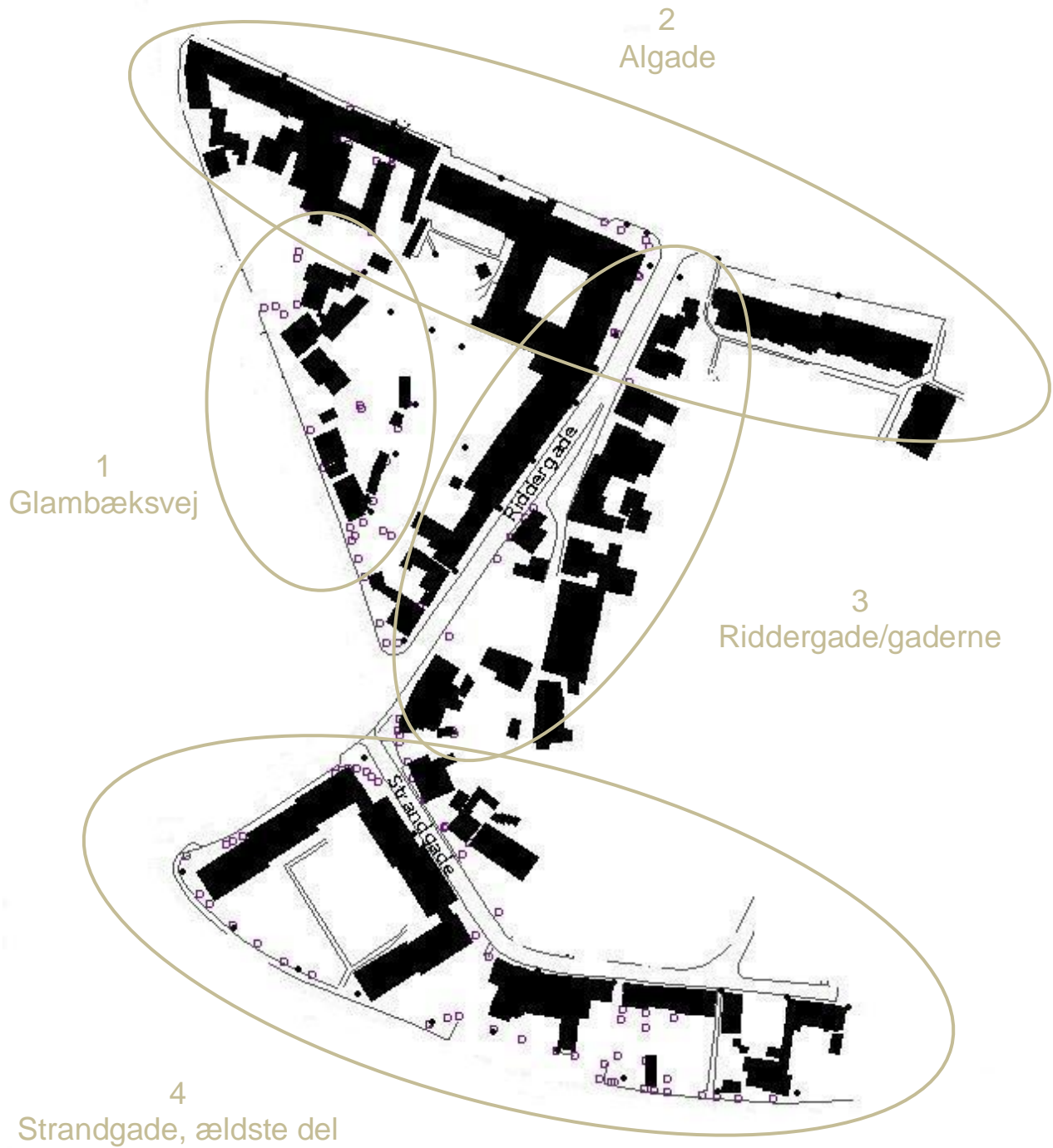
Villaer opført mellem 1931 og 1936 (undtaget 2 huse fra 1946 og 1949)

Rækkehusbebyggelse fra 1985

Villaer opført mellem 1951 og 1963

Historisk og rumlig områdeinddeling Middelalderbyen

1 Glambæksvej

Glambæksvej består af en samling huse på midten af vejen som i deres placering og dermed forhold til bystrukturen i høj grad adskiller sig fra middelalderkvarterets sambyggede købstadsbebyggelse.

I nord forankres vejen til Algade med det gamle Accissehus og i syd danner Riddergade 16 en form for afslutning. Glambæksvej har historisk set været været bagside til den østlige del af det nuværende Algade, hvilket tydeligt fornemmes i bygningernes spredte placering og ydmyge størrelse.

Fra Glambæksvej er der således kig ind på bagsiden af Algade hvor baghusene og tagene ses med deres forskellige højder, farver og proportioner.

Det åbne baggårdsmiljø og det fri kig hertil fra Glambæksvej er en kvalitet i kvarteret som i høj grad fortæller om byens historie. Det fortæller også om baggårdenes og tagenes mangfoldige udtryk modsat den stramme struktur, der ligger i gadesiden af købstadsbebyggelsen, hvor det bagvedliggende er privat og godt skjult.

Kigget mod vest fra Glambæksvej må siges at være ualmindeligt. Her er der udsyn til Borgterrænet, Gåsetårnet, den gamle ringmur, voldgraven og i det hele et grønt område som indeholder topografisk drama samtidig med den enestående fortælling om middelalderens storhedstid for Vordingborg.

Det må her siges at Glambæksvejens før nævnte kvalitet i forhold til kigget på bagsiden af Algade ikke helt står mål med udsynet til den kulturhistorisk og topografisk så tungtvejende nabo. En opstramning af bebyggelsen langs Glambæksvej, som kunne gribe fat i bebyggelsen i nord- og sydenden, der således ville danne ankerpunkter, kunne anbefales.

For stadig at bibeholde kvaliteten af kigget på byens tage, burde ny bebyggelse holdes i en højde af én til halvanden etage. I en sammenbygget struktur, som referer til købstadsbebyggelsen kunne indarbejdes enkelte slip imellem bygningerne, som muliggør mindre kig ind på Algades bagside.

For at binde Glambæksvej sammen med Slotstorvet og markere forbindelsen til Nordhavnen kunne det give sammenhæng at fortsætte Slotstorvets teglbelægning videre af Algade og ned ad Glambæksvej til havnen. Her og i Strandgade kunne også med fordel arbejdes med en belægning der skaber sammenhæng dertil. Belægningen kunne videreføres til Strandgade og Riddergade og således markere sammenhængen med Middelalderbyen og Købstaden.

Borgen og den østlige by historisk:

I forhold til at borgen i mange år har vendt ryggen mod den østlige del af byen, så har det ikke altid været sådan.

Højborgen - der hvor kongen boede og regerede fra - lå på den sydlige del, hvorfra der var udsigt ud over havnen, så da borgen bestod, vendte den slet ikke ryggen til kvarteret. Men da der kun var Gåsetårnet tilbage - og siden med bygningen af museet i den vestlige del og etableringen af dyreengen, så vendte borgen sig mod vest. Men nu - hvor voldgraven er reetableret og der er blevet så gode forhold for at gå rundt om hele borgen, ville det være en stor kvalitet, hvis det også blev benyttet og der var en sammenhæng mellem borg og havn - igen!

2 Algade

Den østlige ende af Algade er indtil udmundningen af Østervej bebygget med sammenhængende 1- og 2-etages købstadsbyggeri med et slip ved Gåsetorvet, hvor bebyggelsen danner karré med åbning mod gaden.

Efter Østervej består bebyggelsen af solitære bygninger i 1 – 1,5 etager. Sydsiden danner indtil Østervej ryg mod middelalderbyen bag den og understreger historien om købstaden og topografien med sin sammenhængende bebyggelse der har den stejle skrænt ned mod havnen bag sig.

Algade 90-98 er bygget mellem 1877 og 1900 og den ældste bebyggelse på Algades sydside fra Glambæksvej og til bygrænsen. Brænderigården fra 1977/79 og Algade 110 -116 fra 1967 markerer i sin struktur også gadeforløbet men er dog trukket tilbage i facadelinjen samtidig med de danner mindre pladser mod Riddergade og Østervej. Herved opløses karakteren af det ubrudte bebyggelsesforløb.

Baggården for Algade 98 er lukket og danner et helt særligt miljø. Den er lukket for indblik fra Glambæksvej således at den kun kan opleves som et kig ind igennem porten fra Algade.

Sydsiden

Nordsiden

3 Riddergade/Riddergaderne

Riddergade med sit usædvanligt stejle terræn er både strukturelt og i forhold til udsyn et meget dramatisk byrum. Understreget af sin bebyggelses lille skala, undtaget Brænderigården, markerer den sig i terrænet ved bygninger der følger terrænet og et terrasseret fortovej, højere beliggende end vejbanen.

Kig op ad Riddergade

Kig ned fra toppen af Riddergade

Kig til havnen og borgterrænet fra Riddergadeplateauet

Riddergades karakteristiske *to ben* kan allerede ses på Reesens kort fra 1600-tallet. Det østlige *ben* stikker af fra gaden mens det stadig er på toppen af skråningen og ender i et plateau med en stejl skrænt ned mod det vestlige *ben*. Herfra er der storslået udsigt over hele kvarterets tage, over vandet og havnen over til Oringes smukke bygninger og i vest til borgterræn, ringmur og Gåsetårn. Bebyggelsen lægger sig fint i facadeflugt med vejen og markerer den stramt. Der er enkelte slip hvor der er kig og adgang til de højst beliggende villaer i området.

Brænderigården dominerer området en del med sin skala, men ligger dog som et rygdannende element mod Algade hvorved den ikke slører den massive oplevelse af terræn og omgivelser og med sin størrelse også er med til at understrege den øvrige bebyggelses ydmyghed.

4 Strandgade, ældste del og Strandgården

Strandgades sydside er den ældste del af gaden og det er her Strandhusene lå allerede i 1600-årene. Husene er sammenbyggede med de karakteristiske *kætter*, hvor der er et slip. Her er gennemgang og kig til havnen.

Husene i rækken har i dag to forsider, da de henvender sig både til Strandgade og til Nordhavnsvej. Dette forhold har gennem tiden givet dem et noget uensartet udtryk gældende nordfacaderne versus sydfacaderne. Nordfacaderne er feorholdsvis homogene i samlet udtryk; proportioner, tagmaterialer, farver, kviste og vinduer er stort set søgt tilpasset tidligere stilperioder og samtidig en sammenhæng i husrækken på trods af at husene har forskellig opførselsår og også oprindeligt forskellig stilart.

Strandgården ligger smukt placeret med facader mod Strandgade og Havnevej. Den fanger landskabet på enkel og anvendelig vis, ved at åbne sig mod havn og udsigt og dermed både at danne forside mod Strandgade og mod havnen. Rummet i gården føles indbydende og henvender sig således til Nordhavnsvej. Det bærer præg af at fungere som semi-offentligt rum, dvs. et rum man som besøgende af kvarteret gerne må bruge men som man véd tilhører bygningerne omkring. Rummet relaterer sig fint til det offentlige havneområde uden at dominere det.

Strandgårdens facader mod Strandgade og Havnevej markerer vejforløbet og relaterer sig med sin facade helt ud til fortovet fint til købstadsbebyggelsen. Med sine to etager kan det stadig være med i sammenhængen der dannes af det gamle middelalderkvarter med sit byggeri i mindre skala.

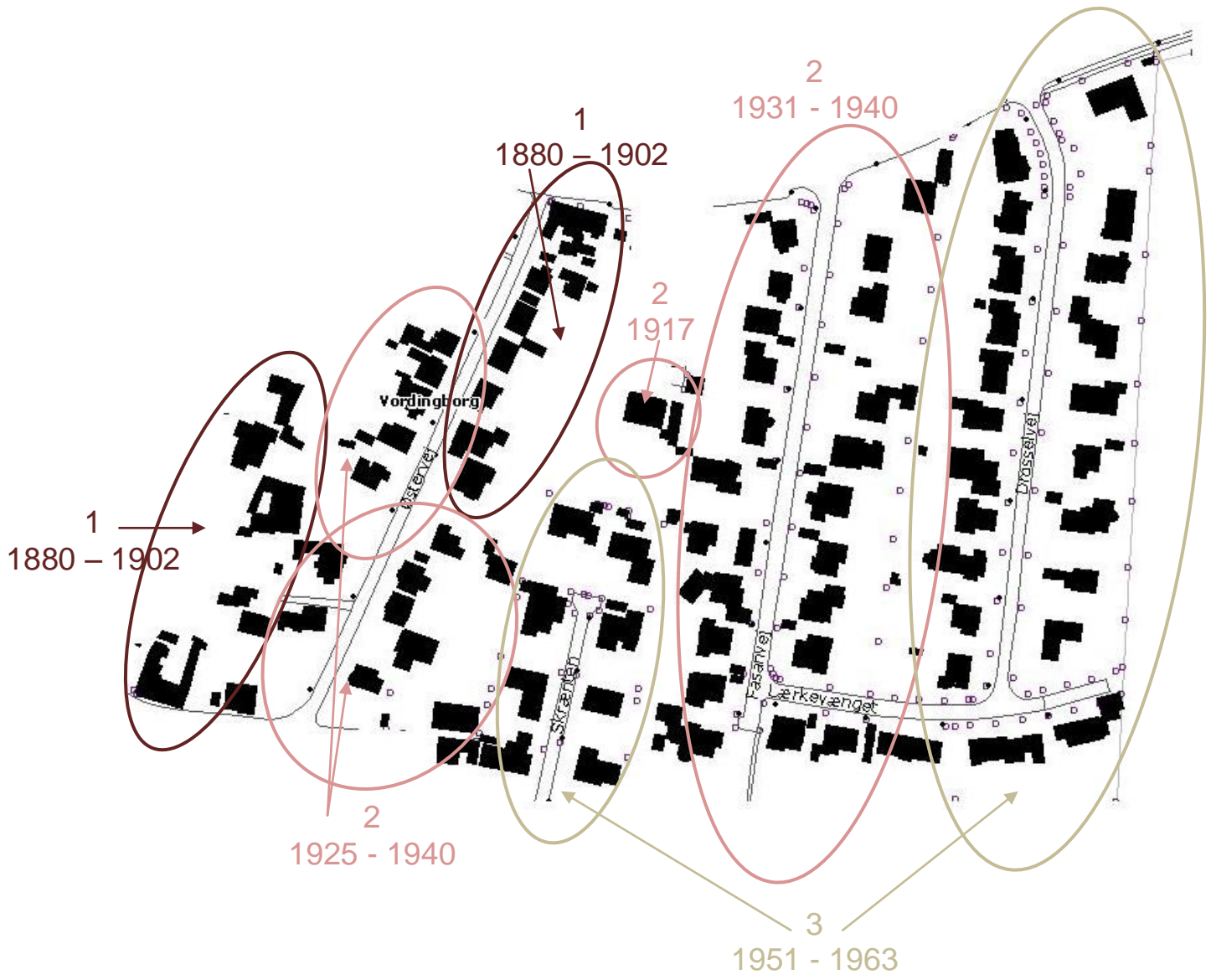
Kætte set fra Nordhavnsvej. Kigget op igennem og på husene bag Strandgade, giver et stærkt indtryk af kvarterets markante topografi.

Udtrykket mod havnen er præget af terrasser, stakitter, hegn, udbygninger og tilbygninger. Selve husene er forholdsvis homogene i deres udtryk; proportioner, tagmaterialer, farver, kviste og vinduer er stort set søgt tilpasset tidligere stilperioder og også her en indbyrdes sammenhæng.

For sydsiden af Strandgades sammenhængende bebyggelse kan anbefales, at der skabes en højere grad af homogenitet i terrasser, stakitter, hegn, udbygninger, tilbygninger og beplantning. Ligeledes burde tagmaterialet være det samme på alle huse således indtrykket af en sammenhængende husrække styrkes. En forskel i facadefarver, dør- og vinduesfarver refererer til tidligere tiders brogede karakter i gaden, ligesom mindre spring i taghøjden og fremspring facaderne mod syd fremmer fortællingen om, at Strandgades sydside engang var bebygget og beboet med en høj grad af variation.

Villabyen

1 Villaer opført mellem 1880 og 1902, Riddergade, Strandgade og Østervej

En del af villaerne opført i perioden 1880 og ca. 1902 ligger lidt spredt og med forskellig orientering i området mellem Østervej, Strandgade og Riddergade. De er opført i historicistisk og nationalromantisk stil og mange af dem har markant størrelse og rig detaljeringsgrad.

De er placeret efter beliggenhed og udsigt og udgør hver især deres eget udtryk og sted, hvor konteksten ikke er bygninger omkring, men landskab og udsigt. De fortæller om et velhavende villakvarter, oprindeligt uden for byen.

Villaerne langs den nordlige østside af Østervej er ligeledes opført i perioden, men i mere afdæmpet og ydmyg klassicisme, hvor enkel udsmykning omkring vinduer og døre og de ens og i taktfast rytme placerede vinduer peger på stilarten. De ligger helt ensartet med facader på linje langs vejen. Her er kun plads til et smalt stykke beplantning ud til fortovet. Husene er enkle og homogent proportionerede i deres arkitektur og er tænkt ind i deres bygningsmæssige kontekst: de er tænkt i forhold til hinanden og hver især som en del af en sammenhæng. Villaen på hjørnet Østergade og Algade og den på Østergade 13 er her undtaget og skal tilordnes de først beskrevne villaer.

2 Villaer opført mellem 1917 og 1940 (undtaget 2 huse fra 1946 og 1949), Østervej, Fasanvej og Lærkevænget

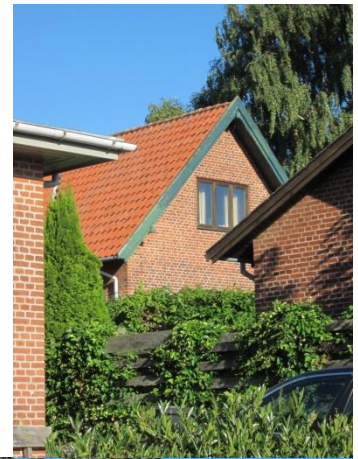

Villaerne fra mellem 1917 og 1946 er opført i bedre byggeskik, funktionalisme og som statslånshuse. Alle typer stilarter repræsenteres på fin vis, ved at der ofte er bygget 3, 4 eller 5 huse i samme stilart ved siden af hinanden. Således indgår de i en kontekst med hinanden. Mange af villaerne repræsenterer deres stilart fornemt ved at proportionerne, materialerne og mange detaljer er bevarede.

Villabyen fortæller her udtrykkeligt historien om byens udvidelse i form af villakvarteret, der lige så stille bliver til et typehuskvarter. Her kan vi aflæse enfamiliehusets arkitekturhistorie: Fra Landsforeningen Bedre Byggeskiks idealer om den enkle danske byggetradition præget af solidt håndværk over funktionalismens sammensætning af volumenerne som blev bestemt ud fra funktionelle krav. Fra 30'ernes Danmarks egen version i form af funkisarkitekturen, hvor Bungalowen blev en fortolkning af de moderne strømninger tilpasset den danske byggeteknologi, over den danske funktionelle villa til Statslånshuset fra 1938 hvor typehuset rigtig begynder at tage form.

Villaerne ligger alle vinkelret på gaderne. Således opstår et jævnt og homogent indtryk af bebyggelsens retning. De ligger alle tilbagetrukket fra vej og fortov, så der er plads til forhaven, som generelt er på omkring 10m dybde. Forhaverne og de ofte store og rumdannede træer er markante for området og er med til at skabe den homogene struktur på trods af husenes forskellige stilarter og udformninger.

3 Villaer opført mellem 1951 og 1963, Skrænten, Drosselvej og Lærkevænget

Villaerne her repræsenterer igen et fint udsnit af dansk arkitekturhistorie. Områdets yngste generation enfamiliehuse byder på en række veludtrykte stilperioder. Bygningerne er her mere spredte i forhold til kontekst og stilperiode, men også her findes klynger med 3 eller flere bygninger i samme stil.

Vi finder Statslånshuset, med sin tids nye konstruktioner, der minimerede materialeforbruget og bød på nye funktionelle planløsninger samt brugen af nye, billigere byggematerialer. Der er murermestervillaen fra 50'erne opført i tegl og tækket med tegl og der er eksempler på 60'ernes første typehuse i præfabrikerede elementer.

BORGERMØDE og
WORK-SHOP om
BEVARENDE LOKALPLAN

PROGRAM

FOR BORGERMØDET

OM BEVARENDE LOKALPLAN FOR

STRANDGADEKVARTERET

- Kl. 19   **Velkomst** ved formand for Miljø- og Klimaudvalget Erling B. Nielsen
- Kl. 19.10   **Om Kulturarvsscreeningen af Strandgadekvarteret:** Hvad indeholder den og hvad skal den bruges til? Ved Arkitekt Rosa   Philippine S. Birckner
- Kl. 19.25   **Historien bag Strandgadekvarteret** ved Museumsinspektør, Nyere Tid, Berit M. Christensen
- Kl. 19.40   Hvad er en bevarende lokalplan? Hvad kan reguleres/bevares og hvordan kan det gøres? Ved   Souschef Peter Haugan Vergo
- Kl. 19.55   PAUSE med kaffe og kage
- Kl. 20.10   Work-shop om bevaringsværdier i Strandgadekvarteret
Temaer: Hvad/hvordan skal vi bevare?
          Detalje og/eller helhed?
          Middelalderbyen og Villabyen, er der forskel?
- Kl.20.45   Fælles gennemgang af work-shop og afrunding af mødet

Du kan læse mere om Kulturarvsscreeningen, lokalplanen og Vordingborg Kulturarvskommune på www.kulturarv.vordingborg.dk

BORGERMØDET FINDER STED ONSDAG
DEN 28. AUGUST KL: 19 - 21 PÅ RÅDHUSET,
VALDEMARSGADE 43, 4760 VORDINGBORG

Rosa Philippine Birckner (tv.) gransker kort sammen med beboere i Strandgadekvarteret, der snart får ny lokalplan.

Ny plan skal bevare Strandgadekvarteret

VORDINGBORG - Hvis man kommer fra Mars, så kan en McDonalds være lige så bevaringsværdig som Amalienborg. Det handler om den værdi vi selv tillægger tingene, siger arkitekt Rosa Philippine Birckner.

Sammen med Vordingborg Kommunes planafdeling var der lagt an til at borgerne i Vordingborgs Strandgadekvarter i sidste uge, selv kunne fortælle, hvordan de gerne vil have det skal se ud og udvikle sig.

Området der er nabo til borggruinen og nordhavnen, strækker sig helt ud mod markerne ved Drosselvej, og kan spores tilbage til 1600-tallet, hvor Ridderstræde allerede fandtes - dog ikke med de nuværende bygninger.

Således har der allerede været analyser af husene og området, der er blevet undersøgt, og mødet var derfor den tredje del af den bevarende lokaleplan - nemlig hvad synes beboerne selv, der er værd at bevare.

Forinden fik de dog et kort historisk rids af området, hvor Berit Christensen fra Museum Sydøstdanmark kunne fortælle om dengang Vordingborg var residens for kongen, der rejste rundt og på den måde gjorde byenhver han var til hovedstad, og om Riddergade, der var central i den forbindelse. Historien gik helt frem til i dag, hvor området både huser interessante huse fra 1930'erne, alment boligbyggeri og Brænderigården fra 1970'erne, samt særligt de små "strandhuse" ned mod havnen, der tidligere husede

små håndværksmestre og lignende, men i dag, er steget noget i pris.

- Det seneste hus blev nærmest solgt til Strandvejspriser, siger souschef i kommunens planafdeling, Peter Vergo, under debatten, hvor beboerne inddelte sig i grupper alt efter vejen og ønskerne fik frit spil, i forhold til hvilke restriktioner og ting man ønsker bevaret.

Planen kommer blandt andet som følge af, at det faktisk er muligt at bygge 8,5 meter i højden, som det ser ud nu, og solceller, plastikvinduer og meget andet kan stort set sættes op, hvis man ønsker det.

- Det er også for at give ejerne en sikkerhed. Noget at forholde sig til, siger Peter Vergo om planen, og henviser til, at der faktisk er en byggetomt på Strandgade.

- Nu slår vi en streg, så man ved hvad man kan bygge, siger Erling B. Nielsen (SF) fra klimaudvalget, der var ordstyrer til aftenen, hvor de godt 50 borgere, både fik vendt muligheden for at have hest på Glambæksvej, snakket om de små kætter, som er noget særligt de sammenhængende huse på Strandgade, den særlige højdeforskel der er på vejene - som i øvrigt har været endnu højere - ligesom for hurtigt-kørende biler i området og farver husenes sokler, blev vendt.

Ideerne bliver nu samlet af administrationen, der formentlig får det sendt i høring omkring oktober, hvor borgerne så kan få lov at kommentere planen, inde den vedtages.

MITH

Work-shop om kulturarv i

Strandgadekvarteret ved

Borgermødet 29. august 2013

I Rådhuset Vordingborg

Ved work-shoppen blev *Strandgade, Riddergade og villaerne* og *på kant med borg og havn* diskuteret og *brain-stormet*.

Temaer: Hvad/hvordan skal vi bevare?

Detalje og/eller helhed?

Middelalderbyen og Villabyen, er der forskel?

Work-shops delt ud på 5 borde:

1. Glambæksvej
2. Strandgade - 2 borde
3. Riddergade
4. Østervej og Fasanvej. De ældre villaer 1880 – 1939, Skrænten og Drosselvej. De yngre villaer 1940 – 1967

I det følgende summeres der op og fattes sammen på borgernes input og de kulturarvsmæssige kerneudsagn, forslag og emner refereres.

Især de sammenhængende huse ned mod havnen blev fremhævet, som noget man godt vil bevare.

1. Glambæksvej

Spørgsmål:

Hvordan skal der bevares?

Hvilken detaljeringsgrad? (Skal der reguleres for: vinduer, terrasser, karnapper?)

Skal facadelinjen trækkes op eller skal det være spredt bebyggelse som nu?

Historisk har Glambæksvej været bagstræde til Algade men får nu en ny rolle som nabo til Danmarks Borgcenter!

Hvordan skal nybyggeri se ud? (Hvor højt, sambygget eller solitært, saddeltag eller frit slag? Andre ting?)

- Byggeri må ikke skæmme naboen – borgterrænet
- Bygningerne skal holde den stil de har nu
- Ingen solceller, der generer naboer
- Ingen reflekterende tagmaterialer
- Husene skal ligge spredt som de gør nu, der er en kvalitet i dette forhold
- Nyt byggeri skal passe ind i det bestående. Det skal ikke være sambygget og i maks. 1 etage
- Der skønnes at være flere bevaringsværdige bygninger end der på nuværende tidspunkt er udpeget
- Der bør være bedre orden på fortovene. Det er vigtigt at se området som overgang mellem borgen og Strandgadekvarteret. Der bør trafikreguleres

2. Strandgade

Spørgsmål:

Hvordan skal der bevares?

Hvilken detaljeringsgrad? (Skal der reguleres for: vinduers opsprossning, farver, terrasser, karnapper, tage, facader?)

Hvordan skal nybyggeri reguleres? (Farver, facader, vinduer, rytme, højder og udsyn? Andre ting?)

Bygningerne på Strandgades sydside har to forsider: mod gaden og mod havnen. Hvordan kan vi regulere så både offentlighed og privathed kan få glæde af den smukke beliggenhed?

Work-shop 1

- Det er vigtigt at regulere for terrasser, mure, hegn, hække og stakitter, for højde, udseende, materiale – de skal harmonere med bebyggelsen
- Beplantning skal holdes nede
- Den oprindelige arkitektur bør tilstræbes, herunder ensartethed i kvalitet af renovering
- Det skal være stramme regler for bebyggelsens ydre fremtræden
- Bestemmelser skal være detaljerede og forvaltes restriktivt
- Ingen solceller, hverken på for- eller bagside af bebyggelsen
- Der skal være bestemmelser om støbte sålbænke, evt. også i skifer eller kobber
- Farver på tage og bygningskrop bør reguleres så bygningerne får et oprindeligt udtryk
Tagudhængs udformning skal reguleres. Det er miljøet der skal bevares – husene er jo ikke oprindelige og fremstår ikke i en decideret stilart. Det er gaden der er oprindelig.
Bygningerne bør have referencer til tidligere stilarter – klassicisme
- Højderne skal reguleres. Det er charmerende at tagene springer lidt i højden, men ikke for meget
- Tagrender bør udføres i zink eller kobber
- Kviste bør udføres i zink
- Tage skal være røde
- Obs. På bebyggelsesprocent

Kviste:

Vi snakkede f.eks. om kviste og hvorvidt, der skal være krav til materialet i siden af en kvist. – Jeg vil foreslå at man tillader glas i siderne, i hvert fald på sydsiden, af den simple grund, at der skal bo mennesker under tagene, når grundene er så små, og mennesker har behov for lys og ikke mindst udsyn. Det vil blive nogle mørke (børne?)værelser, hvis man ikke får lov til det. Og det skæmmer ikke. Man kan se det på Strandgade 30, hvor der blev givet tilladelse og det ser nydeligt ud også i sammenhængen/helheden.

Beplantning:

Beplantning har det med at vokse op og genere andre beboere i kvarteret og ejeren bemærker det sjældent fordi det jo sker langsomt. Der vil jeg foreslå men kraftig begrænsning i den tilladelige højde af primært træer, men selvfølgelig af enhver form for bevoksning, så den, som minimum holdes nede under tagrykke og det vil sige maximum 6 meter gerne mindre fordi højde gener er relative alt afhængig af hvilken vinkel man se fra.

Work-shop 2

- Der bør være krav om tagbelægning med røde lertegl. (Sydsiden af Strandgade)
- Bevaring af huse som i gamle dage – for 100 år siden. Men dog ikke som på billederne vist i mødet
- Brolægningen på Glambæksvej bør fortsætte over i Strandgade
- Nogen sagde at; vinduer og døre bør udføres i træ.
Andre sagde at; Plastvinduer kan være gode/flotte, f.eks. ligner nogle plastvinduer lakerede trævinduer
- Der bør være en farveplan / en holdning til farverne i strandgade, f.eks. i form af en sammenhængende farveskala for farver der benyttes til facader og vinduer
- M.h.t. muligheden for glasflunker i kviste var der delte meninger
- Der bør være forbud mod opsætning af solceller på tage i Strandgade – helst hele Strandgade, så det stiller alle lige
- Toppede brosten mellem facader og fortorv i Strandgade giver karakter og sjæl til gaden, og bør bevares
- Krav om støbte sålbænke er relevant, men skifer og kobbersålbænke bør også være en mulighed
- Chikaner på Strandgade (hvor Østervej munder ud i Strandgade) bør fjernes
- Der bør være detaljerede krav til døres udformning
- Parkering i Strandgade er et problem, der er for få P-pladser/ for lidt p-areal i gaden (da den er opstået i en tid uden biler). Det betyder bl.a. at skraldebilen eller en flyttevogn ofte har meget vanskeligt ved at køre i gaden. Det kunne (til dels) løses ved at skabe p-arealer på ubenyttede arealer på havnen
- For meget og for farlig trafik på Riddergade. Der bør være bedre trafikregulering især i krydset – Glambæksvej – Riddergade – Strandgade – Havnevej. F.eks. et fodgængerfelt
- Hertil blev det kommenteret, at det ikke er værre end andre steder i byen/kommunen.
- Der bør være forbud mod facader i blank mur i Strandgade
- Der bør være krav om sort sokkel ved nybyggeri i Strandgade
- Der bør gælde andre krav (facade og materialer) til Strandgården end til resten af Strandgade
- Der bør være krav til maks. højde af hegn og stakitter

3. Riddergade

Spørgsmål:

Hvordan skal der bevares?

Hvilken detaljeringsgrad? (Skal der reguleres for: vinduers opsprosnings, farver, terrasser, karnapper, tage, facader?)

Hvordan skal nybyggeri reguleres? (Farver, facader, vinduer, rytme, højder og udsyn? Andre ting?)

Riddergades østlige "ben" har på sit plateau en storslået udsigt til både havn, Oringe og Borgterræn. Skal vi forsøge at trække folk dertil? Eller skal det være et af de hemmelige steder man opdager?

- Højderne er vigtige at regulere så de understreger købstadsbebyggelsen og den markante højdeforskel i terrænet.
- Ældre huse skal bevare skorstene
- Farveskala for bebyggelse: hvid, lys gul, sandfarvet
- Der ønskes større højdeforskel mellem vej og fortov i Riddergade
- Ingen "Dollt Parton vinduer"
- Tagvinduer skal være diskrete
- Ingen solceller
- Tage skal være i rød tegl eller matche husets stilart, dog ingen røde tage til rød blank mur
- Husene i rød blank mur skal bevares
- Høveddøren skal være mod gaden
- Oprindelige vinduer skal eller deres udtryk skal bevares
- Nyt byggeri skal ligne det eksisterende
- Hvid det ikke er et typisk stiltræk for et hus, skal der ikke være karnapper

4. Østervej og Fasanvej. De ældre villaer 1880 – 1939

5. Skrænten og Drosselvej. De yngre villaer 1940 – 1967

Spørgsmål:

Hvordan skal der bevares?

Hvilken detaljeringsgrad? (Skal der reguleres for: vinduers opsprosnings, farver, terrasser, karnapper, tage, facader?)

Hvordan skal nybyggeri reguleres? (Farver, facader, vinduer, rytme, højder og udsyn? Andre ting?)

Skal de gamle villaer, der ikke er klassificeret med en høj bevaringsværdi, reguleres for udtryk, materialer og detaljer?

Område 5 – Skrænten og Drosselvej :

- Ingen mødt fra Drosselvej.
- Der blev givet udtryk for at beboerne fra Drosselvej nok ikke har opfattet/været vidende om at de er en del af Strandgade lokalplanen
- Ingen markante holdninger til begrænsning på af arkitekturen og formsprog på Drosselvej, men ønske om arkitekturen på Skrænten tilpasses mere den der er på Østervej og Fasanvej
- Drosselvej er præget af åbne forhaver uden hække mod vej, hvor gaderummet spænder ud fra facade til facade. Et forhold måske bør tilstræbes fastholdt i lokalplan

Område 4 – Østervej og Fasanvej :

- Generelt ønskes der stillet krav til at bebyggelsens karakter bevares

- Sort glaseret tagtegl bør forbydes – gerne også for område 5
- Nye bygninger skal forholde sig præcist til det nuværende formsprog, såvel - placering på grunden, bygningshøjder, tagformer, materialer mm., men må gerne være nutidigt
- Eksisterende bygninger må ikke ændre markant udtryk og især ikke volumen som følge af efterisolering. (Så skal der søges)
- Udvendige bygningsændringer der ændrer husets udseende skal der søges om (materialer, farver, vinduer m.m.)
- Kan vi slippe for solceller ?

For hele området :

- Nuværende bygningshøjder skal fastholdes af hensyn til udsigten til vandet fra bagvedliggende huse
- Det gælder såvel nyt som gammelt
- Der må ikke opsættes kviste, altaner eller lignende der begrænser udsigten til vandet for andre
- Der bør indføres begrænsning for træers højde, også af hensyn til udsigt

Karakteristika og sårbarhed for Strandgadekvarteret

De mest markante karaktertræk for Strandgadekvarteret er dens beliggenhed og topografi i sammenhæng med bebyggelsens struktur. Denne er karakteriseret dels af den gamle købstadsbebyggelse, dels af villabebyggelsen og dels af havnens/vandets og borgterrænets påvirkning af bebyggelsen og byrummene. Bebyggelsesstrukturen er markant forskellig i købstads- og middelalderstrukturen omkring Riddergade, Algade og Strandgade og i villabebyggelsens struktur.

På trods af at bebyggelsen i det ældste område omkring Riddergade, Algade og Strandgade fremstår i forholdsvis blandet udtryk og tilstand kan det stadig i høj grad fornemmes at den er en del af den ældste by. Strukturen med sambyggede huse er forholdsvis intakt og giver en form for homogenitet i oplevelsen af området. Denne struktur med sit forhold til topografi og historie er bevaringsværdig.

Ligeledes homogent opleves villakvarteret med Østervej, Skrænten, Fasanvej, Lærkevænget og Drosselvej. Bebyggelsesstrukturen er her en helt anden: villaer, som ligger solitære på deres grund med afstand imellem bygning og vej og med synlige haver. Her er bevaringsværdierne i højere grad knyttet til de enkelte bygninger samtidig med at hele villakvarteret repræsenterer et fint udsnit af dansk arkitekturhistorie og byder på en række veludtrykte stilperioder.

Terrænet er en dramatisk skråning, som især omkring Riddergade og ned mod Strandgade og Nordhavnsvej danner et usædvanligt rumforløb. Bygninger og veje er i hele området smukt tilpasset topografien og understreger den. Der kan her skelnes mellem det nordlige område med bygninger "på toppen" og det sydlige med bygningerne "i fladen" som hver især giver nogle smukke kig ud i det omgivende landskab, til borgterrænet og over kvarterets tage.

Glambæksvej

Glambæksvej er sårbar i forhold til:

- At den i høj grad adskiller sig fra middelalderkvarterets sambyggede købstadsbebyggelse. I nord forankres vejen til Algade med det gamle Accissehus og i syd danner Riddergade 16 en form for afslutning. Imellem disse ankerpunkter kunne bebyggelsen med fordel strammes op igen og placeres i facadelinjen ud til vejen.
- At Glambæksvej historisk set har været bagside til den østlige del af det nuværende Algade. Fra Glambæksvej er der således kig ind på bagsiden af Algade hvor baghusene og tagene ses med deres forskellige højder, farver og proportioner. Det åbne baggårdsmiljø og det fri kig hertil fra Glambæksvej er en kvalitet som er sårbar. Denne bør bevares samtidig med at gaden strammes op.
- At den med sine kig ind bag husene også fortæller om baggårdenes og tagenes mangfoldige udtryk modsat den stramme struktur, der ligger i gadesiden af købstadsbebyggelsen. Kiggene bør fastholdes, evt. som slip imellem kommende bebyggelse.
- At udsyn til Borgterrænet, Gåsetårnet, den gamle ringmur, voldgraven og i det hele det grønne område som indeholder fortælling om middelalderens storhedstid for Vordingborg kan sløres ved en for høj bebyggelse af gaden.
- At Glambæksvej i dag mangler forbindelse til Slotstorvet, Strandgade og Nordhavnen i forhold tilf gade- og fortovsbelægning. . Belægningen kunne videreføres til Strandgade og Riddergade og således markere sammenhængen med Middelalderbyen og Købstaden.

Algade/Nyraadsvej

Algade i det beskrevne område er sårbar i forhold til:

- At den østlige ende af Algade er indtil udmundningen af Østervej bebygget med sammenhængende 1- og 2-etages købstadsbyggeri. Her dannes ryg mod middelalderbyen og topografien markeres. Dette forhold bør bevares således at der i fremadrettet ikke bygges solitært og/eller med tilbagetrukket fra facadelinjen. Facadelinjen er i dag brudt idet den nyere bebyggelse øst og vest for Riddergades udmundning ligger tilbagetrukket fra den gamle facadelinje.
- At baggården for Algade 98 er lukket og danner et helt særligt miljø. Den er lukket for indblik fra Glambæksvej således at den kun kan opleves som et kig ind igennem porten fra Algade.
- At bebyggelsen efter Østervej består af solitære bygninger i 1 – 1,5 etager som giver vejen karakter af villakvarterets afslutning. Dette forhold bør ikke sløres ved her at opføre højere eller sambygget bebyggelse.

Riddergade/Riddergaderne

Riddergade er sårbar i forhold til:

- At Riddergade med sit stejle terræn både strukturelt og i forhold til udsyn er et meget dramatisk byrum. Understreget af sin bebyggelses lille skala, undtaget Brænderigården, markerer den sig i terrænet ved bygninger der følger terrænet og et terrasseret fortov, højere beliggende end vejbanen. Bebyggelses skala bør ikke ændres og vejforløbet bibeholdes.
- At Riddergades karakteristiske *to ben* er et væsentligt træk. Det østlige ben på toppen af skråningen ender i et plateau med en stejl skrænt ned mod det vestlige ben. Herfra er der storslået udsigt. Forholdet bør bibeholdes og vejene ikke ændres. Plateauet skal beholde sin karakter af et *hemmeligt sted i byen*, dvs. der skal ikke skiltes for stedet.
- At bebyggelsen lægger sig fint i facadeflugt med vejen og markerer den stramt. Der er enkelte slip hvor der er kig og adgang til de højst beliggende villaer i området. Det bør bevares.

Strandgade, ældste del og Strandgården

Strandgade og Strandgården er sårbare i forhold til:

- At Strandgades sydside er den ældste del af gaden. Husene er sammenbyggede med de karakteristiske *kætter* imellem. Princippet bør bevares ved nyopførelse.
- At husene i dag har to forsider. Dette har gennem tiden givet dem et noget uensartet udtryk gældende nordfacaderne versus sydfacaderne. Der bør tilstræbes mere sammenhæng mellem de to facaders udtryk. For sydsiden af Strandgades sammenhængende bebyggelse kan anbefales, at der skabes en højere grad af homogenitet i terrasser, stakitter, hegn, udbygninger, tilbygninger og beplantning. Ligeledes burde tagmaterialet være det samme på alle huse således indtrykket af en sammenhængende husrække styrkes. En forskel i facadefarver refererer til gadens tidligere karakter, ligesom mindre spring i taghøjden og fremspring i facaderne støtter fortællingen.
- At Strandgården ligger smukt placeret med facader mod Strandgade og Havnevej. Den forholder sig til sin kontekst på enkel og anvendelig vis. Rummet i gården føles indbydende og henvender sig således til Nordhavnsvej og det offentlige havneområde uden at dominere det. Dette forhold er vigtigt at bevare således rummet i Strandgården ikke bebygges så det beskrevne forhold ødelægges.
- At Strandgårdens facader mod Strandgade og Havnevej markerer vejforløbet og relaterer sig til købstadsbebyggelsen. Med sine to etager kan det stadig være med i sammenhængen af mindre skala. Der bør ikke øges bygningshøjde.

Villaer opført mellem 1880 og 1902, Riddergade, Strandgade og Østervej

Villaerne opført mellem 1880 og 1902, Riddergade, Strandgade og Østervej er sårbare i forhold til:

- At en del af villaerne her ligger lidt spredt og med forskellig orientering i området mellem Østervej, Strandgade og Riddergade. De er opført i historicistisk og nationalromantisk stil og mange af dem har markant størrelse og rig detaljeringsgrad. De er placeret efter beliggenhed og udsigt og udgør hver især deres eget udtryk og sted, hvor konteksten ikke er bygninger omkring, men landskab og udsigt. De fortæller om et velhavende villakvarter, oprindeligt uden for byen. Forholdet bør bibeholdes.
- At villaerne langs den nordlige østside af Østervej er ligeledes opført i perioden, men i mere afdæmpet og ydmyg klassicisme. De ligger helt ensartet med facader på linje langs vejen. Her er kun plads til et smalt stykke beplantning ud til fortovet. Husene er enkle og homogent proportionerede i deres arkitektur og er tænkt ind i deres bygningsmæssige kontekst: de er tænkt i forhold til hinanden og hver især som en del af en sammenhæng. Facadelinjen og husenes placering og stilart er sårbare.

Villaer opført mellem 1917 og 1940 (undtaget 2 huse fra 1946 og 1949), Østervej, Fasanvej og Lærkevænget

Villaerne opført mellem 1917 og 1940 (undtaget 2 huse fra 1946 og 1949), Østervej, Fasanvej og Lærkevænget er sårbare i forhold til:

- Villaerne fra mellem 1917 og 1946 er opført i bedre byggeskik, funktionalisme og som statslånhuse. Alle typer stilarter repræsenteres på fin vis, ved at der ofte er bygget 3, 4 eller 5 huse i samme stilart ved siden af hinanden. Mange af villaerne repræsenterer deres stilart fornemt ved at proportionerne, materialerne og mange detaljer er bevarede. Alle nævnte forhold er sårbare i forhold til ændring på bygningerne og til nybyggeris placering.
- At villabyen fortæller historien om byens udvidelse i form af villakvarteret, der lige bliver til et typehuskvarter. Villaerne ligger alle vinkelret på gaderne. Således opstår et jævnt og homogent indtryk af bebyggelsens retning. De ligger alle tilbagetrukket fra vej og fortov, så der er plads til forhaven.
- At forhaverne og de ofte store og rumdannende træer er markante for området og er med til at skabe den homogene struktur på trods af husenes forskellige stilarter og udformninger.

Villaer opført mellem 1951 og 1963, Skrænten, Drosselvej og Lærkevænget

Villaerne opført mellem 1951 og 1963, Skrænten, Drosselvej og Lærkevænget er sårbare i forhold til:

- At villaerne her igen repræsenterer et fint udsnit af dansk arkitekturhistorie. Områdets yngste generation enfamiliehuse byder på en række veludtrykte stilperioder. Bygningerne er her mere spredte i forhold til kontekst og stilperiode, men også her findes klynger med 3 eller flere bygninger i samme stil.